

П е р е щ ь

№ 12 (23). 1943 р.

ЖУРНАЛ САТИРИ Й ГУМОРУ

РІК ВИДАННЯ

малюнок К. Агніта.

ГІТЛЕР (до Батія й Чингіс-Хана). — Ви знов не вивчили уроку, жовті собаки?! Не розумію, чому це історики так вихваляли вашу жорстокість і кровожадність?!...

ПОЖИВА ДЛЯ ГІТЛЕРІВСЬКИХ ДУРНИКІВ

Щоб піднести бойовничий дух німецького обивателя, в Берліні скрізь виставлено великі карти України, зроблені з колосків, цукру та ін.

Малюнок О. Козюренка.

У ЗВІЛЬНеноМУ СЕЛІ

Дідок копає криницю. Разом із викинутою з ями землею валяється німецька каска, черепи. Проходить дівчинка з відром. Зупинилася біля діда. Питає:

— Ну як, діду, швидко криниця буде?

— Погано, дочко, — відповідає дід, — ось уже в сьомому місці починаю конати й кидаю. Куди не штрикнеш лопатою — всюди оце падло поховане.

НЕПОРозУМІННЯ

— Фріц, хочеш я тобі щось цікаве скажу?

— Слухаю.

— Ми переможемо!

— Хто це сказав?

— Фюрер.

— А я думав, ти серйозно...

РОДЮЧА ЗЕМЛЯ

— Я чув, що українська земля найродючіша в світі.

— Цілком вірно.

— А що там родить найкраще?

— Та як вам сказати. Одним здається, що на Україні земля найкраще родить партизанів, інші кажуть, що найшвидше там ростуть хрести на німецьких могилах. Що ж до мене, то я гадаю, що те й друге родиться в рівній пропорції.

* * *

— О, Україна! То ж земля слави і хрестів.

— Тільки, прошу пана, яких? Якщо ви маєте на увазі дерев'яні — я згоден.

НЕЗАКІНЧЕНА КНИГА

Деякі автори припускають у своїй письменницькій роботі тягання. Напише початок твору, видасть його, а на закінчення чекаєш років з десять. А буває ще краще, коли закінчення дописують інші автори.

— Наприклад?

— Наприклад, Гітлер написав книгу «Моя боротьба», а закінчуватиме книгу вже не Гітлер, а Міжнародний Трибунал у кримінальних справах.

СВІДОМІЙ

В окупованому німцями місті націоналістична газетка одного разу надрукувала сердиту статтю. Виявилось, що на базарі досі продають книжки радянських письменників і, навіть, повні комплекти журналу «Піонерія». Але це ще нічого, найгірше полягало в тому, що населення охоче цю літературу розкупувало. Газета закликала своїх читачів вилловлювати отих розповсюджувачів «страшної крамоли».

Щойно вийшла ця газетка, як на редакторському столі почав дзвонити телефон. Стаття зацікавила багатьох українців і вони допитувалися:

— На якому це базарі?

— На Благовіщенському, пане добродію, — охоче відповідав задоволений редактор. — Біля рундуків, пане добродію. Приємно, дуже приємно, що наші українці так піклуються за майбутнє покоління. Ви вже тринадцятий питаєте. Дякую за увагу...

— Навпаки, пане редакторе, — відказав голос, — це я мушу редакцію дякувати. Синок давно вже просить дістати йому щось путнього почитати, а завтра він у мене іменинник!

Петро ПАНЧ.

— Ось уже два роки наздоганяю ці смачні речі, а вони від мене такі ж далекі, як і раніш.

Собаку покинули...

ВИСЛУЖИВСЯ

Гаврило Сірко жив тихо, непомітно, як боже теля. Колись він мало не потрапив під розкуркулення, але все обійшлося гаразд і він вступив до колгоспу. Вступив і замовк. Бувало, правда, бовкне інколи на зборах якусь нісенітницю, але люди тільки сміялися. Хай, мовляв, бовкає. Шкоди від нього ніякої, старий уже, ні богу свічка, ні чорту кочерга. Так і жив собі Сірко непомітно.

Та ось до села вдерлися німці і Гаврило Сірко мов удруге на світ народився. Він почав з того, що хлібом-сіллю зустрів нового пана — поміщика фон Лютергерберфельда. Потім, як манна каша з неба, на Сірка звалився чин сільського старости, і це вже було для нього справжнє щастя.

Хто зна, як далеко пішов би Гаврило Сірко, коли б він міг правильно вимовляти прізвище свого благодійника пана Лютергерберфельда. Але воно стало тим каменем, об який спіткнулася доля сільського старости.

Пан Лютергерберфельд раніш, ніж приступити до управління своїм маєтком, вирішив скликати збори селян. Він не зовсім добре володів українською мовою і тому запросив Сірка виступити й відрекомендувати його, німецького пана, своїм односельчанам...

«Починай» — шепнув пан Сіркові, коли зійшлися люди. Староста відкашлявся й почав:

— Так от, люди добрі, пожалував до нас пан Тютяберфед (кінцівку панового прізвища Сірко проковтнув. Обличчям німця пробігла суворя тінь. Він запалив цигарку). — Ви глядіть мені, щоб усе було честь-честю, — продовжував Сірко. — Я знаю, між вами знайдуться такі, що скажуть: «А на якого біса він нам здався той чортів пан!» (В залі хтось чутно підтвердив: «Правда твоя, Гаврило, правда». Німець сердито затоптав ногою цигарку). — Але це не колгосп, де ви звикли говорити все, що вам в голову стукне. Зараз треба з повагою—понятно? Знаю я й таких, що люблять питати, а що то, мовляв, за птиця прилетіла до нас? (В залі знову почувся голос: «А звісно—птиця не наша»). — Так ось я вам скажу, — прикрикнув Сірко, —

що пан Тютябер...бер... це чоловік з самої Германії, а там, знаєте, люди образовані, і наш пан не яканебудь свиня! Понятно?... До них ви повинні ставитись з пошаною, тоді й вони не пожаліють для вас нічого. Ось я, к приміру, не зробив лихого панові, то й вони до мене з ласкою. А що ж ви думаєте, помилували б і мене наш добрий хвоя Тютя... Тютяберфель...фель... (пан фон Лютергерберфельд аж почервонів, кілька раз кашлянув, але Сірко того не помітив), коли б і я дивився на них, як кіт на собаку?... Будете в послушанні, то й пан Тютябер...бер...

Сіркові не пощастило закінчити свою промову. В пана урвався терпець. Він скочив з стільця і, заступивши спиною старосту, гаркнув на все горло:

— Збори закінчили!.. Розійтись по домаші!..

Коли злякані тим криком люди вискочили з приміщення, фон Лютергерберфельд зацідив Сіркові доброго ляпаса і загарчав:

— Дурень! Пошоль вон!..

Після цієї події кар'єра Гаврила Сірка повисла на тоненькій павутинці. Рятуючи себе, він ніч крізь ніч зубрив кляте трьохповерхове прізвище свого пана. І тоді, коли йому вперше пощастило вимовити без запиночки «Лютергерберфельд», Гаврило, мов навіжений, без шапки й кожуха побіг до пана.

Була місячна морозяча ніч. Він біг, не відчувачи колючого холоду. Ось уже й панський будинок. Зараз він вб'ється туди... Зараз...

Двері будинку відчинилися й Сірко з несподіванки поточився назад. Озброєні люди виводили з покоїв зв'язаного пана фон Лютергерберфельда.

«Партизани». — майнула в голові страшна думка. Й цієї ж секунди до Сірка донеслося:

— О, а ось 'і підпанок!..

Його схопили, зв'язали й поставили поруч з паном...

Максим ШПИЛЬКА.

ПРИМІТКИ ДО КАЛЕНДАРЯ

Добрідень земляки! Оце за ділами партизанськими і вгору ніколи глянуть. То в засідці, то в розвідці, то в караул посидь, то до Москви за медалями їдь, то вогонь до людьки креш, то Гітлеру ноту пиши. А там, гляди, десь поміщик обживиться, землі треба дай. Пиди, три аршини землі йому одмірай.

Про календарні справи хочу вам розказати. Є у мене така наука, од діла дістася. Беру я цибулину, ріжу її на дві половини. Два надіяють пелюсток, по числу місяців, з неї виймаю, сухої солі в ті пелюстки насилаю, і ставлю на підвіконні.

Стоять вони там всю ніч. А на ранок дивлюся: де сіль суха—буде в тому місяці засуха, де сіль мокра—дощі підуть або ж сніг.

Багато ще різних примет є. Розкажу вам наші партизанські примети до календаря. Оце з хлопцями в лісі складали.

СІЧЕНЬ.

Зветься цей місяць так, бо сіють, як ніколи, в цьому місяці німців морози. Та й не лише морози: січє їх Червона Армія, січуть партизани.

Недобрий цей місяць для Гітлера й дуче. Не врятують їх ні шнапс, ні крадені онучі.

ЛЮТИЙ.

Од січня відрізняється тим, що там січє, а тут ще й лютеє. Може через те й зробили його од інших місяців на два дні коротшим, а то була б уже зовсім невидержка. Це про лютий люди пісеньку склали:

Ой, на дворі метелиця,
Чому німець так сердиться?
Ой, на дворі мороз лютий —
Скоро йому капут буде.
Ой, на дворі в'юга, в'юга,
Мерзні клятий волоцюга.

Правда, нічого?

БЕРЕЗЕНЬ.

Сорок святих ударників скидають на голови німцям по сорок лопат снігу, прогортають стежку до тепла. Починається весна. Прилітають птахи; у теплого Олексія виносять люди на двір вулики.

Хто з німців живий зостався—гріє морожені ноги. З холодами їм стає трохи легше, зате з партизанами тугош. У березні ми годуюмо їх сезонною стравою—березовою кашею. Непокірних же та стронтивих, що в полон не йдуть, вішаємо на березах.

КВІТЕНЬ.

Тануть сніги, розливаються ріки, очищається земля від усякої нечисті. Прилітають ластівки, розквітають перші квіти...

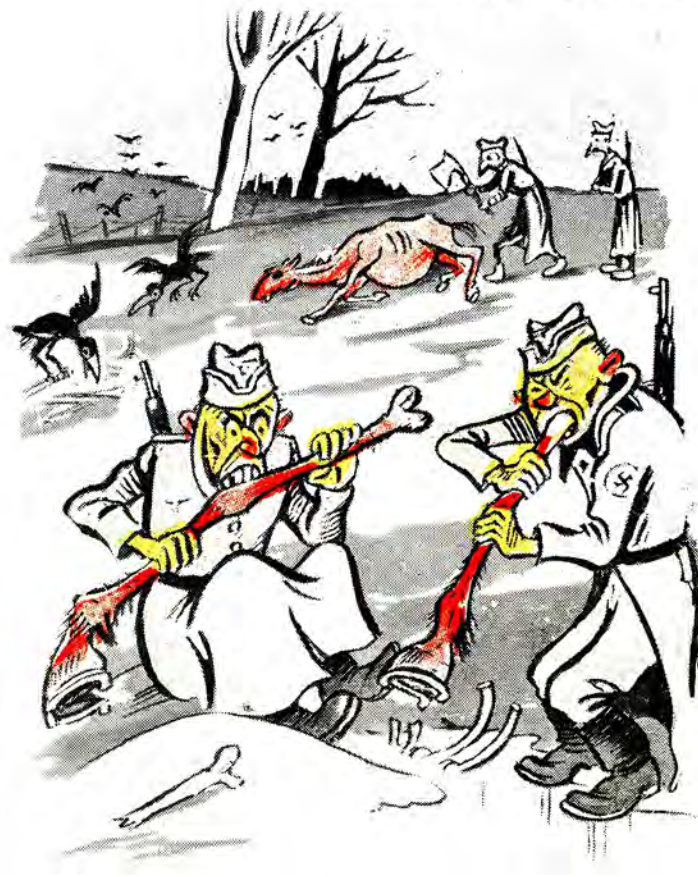
Це саме в квітні партизан Сірошапка сказав сину, який скаржився батькові на воюючого німця, що його староста поставив до матері в хату:

— Фріц — не фіялка, його не треба нюхати, його убивать треба.

Малюнки О. Козюренка.

«Сміх».

«Коні не винні».

«В дорозі».

«Він іде».

У ПОВНІ ГОТОВНОСТІ

«Німці, які їдуть освоювати український простір, повинні бути готові на все». (Із статті гітлерівського намісника на Україні Еріха Коха).

Малюнок Ю. Гауфа.

— Прощай, Карлушо... Китиці до труни й похоронні черевики я сьогодні ж вишлю авіапоштою...

ДОПОМОГЛИ

Розвідники партизанського загону помітили групу німців, що пересили біля машини, яка застрягла у вибоїні на дорозі.

— Треба допомогти бідолахам,—сказав один.

— Обов'язково треба,—підтримав його приятель.

Пролунала коротка черга з автомата.

— От ми і звільнили фріців від важкої роботи,—з задоволенням сказав партизан.

ВЛУЧНІ ПРИСЛІВ'Я

У всякого запроданця — совісті не водиться.

Хто з Гітлером злигався — той лиха набрався.

УЇДЛИВЕ ЗАПИТАННЯ

Керівник гітлерівського «трудового фронту» доктор Лей взяв сто тисяч марок?»

Лей розлютився. Тисячу марок чудовий палац у Баварії. Дехто зацікавився: звідки у стопроцентного пролетаря, як називав себе Лей, взялися такі гроші. Не встиг грабжик відсвяткувати новосілля, як на дверях його палацу з'явився напис:

«Цікаво знати, де доктор Лей взяв сто тисяч марок?»

«Цікаво знати, де доктор Лей взяв сто одну тисячу марок?»

В РОЗПАЛІ

— Кажуть, в маєтку барона Граббе на Україні в розпалі відвантаження хліба до Німеччини?

— О, так, у цілковитому розпалі. Партизани минулого тижня спалили там ешелон хліба.

У НЕВІДОМОМУ НАПРЯМІ

— Куди це подався лейтенант Драгман?

— У невідомому напрямі.

— Як так?

— В нього влучив снаряд радянської гармати.

ПРИМІТКИ ДО КАЛЕНДАРЯ

ТРАВЕНЬ.

Земляки мої! Кого з вас не чарував цей красунь пахощами садків, крапистими росами, хрущами над вишнями, соловейком у гаю. Згадайте, сини, Україну свою. Тричі жорстокими будьте в бою. Визвольте від німця чарівний край. Зустріньмо перемогами наш Первомай.

ЧЕРВЕНЬ.

Червоніють полуниці в лісі. Червоніють в прапорах села, звільнені од німців.

ЛИПЕНЬ.

Цвітуть липи, рояться бджоли, рояться й партизанські загони. Де був один рій — стає двоє. Де був один загін—виринає десять. Од цього місяця слово оте пішло: влип німець, як муха в мед.

СЕРПЕНЬ.

Що говорить—збирали ми в ці дні урожаї; жали серпами, комбайнами, жатками... Які пшениці жали! Що Гітлер поже — знаємо. Те, що посіяв.

До речі, серп це хоч і не автомат, а, проте, штука добра. Недарма барон Кох наказав збирати всі серпи й здати комендантам, як «холодне оружє». Горе, німці, вам, коли й серпа нашого лякаєтесь.

ВЕРЕСЕНЬ.

У цьому місяці найзручніше палить поміщиків, привезених німцями на Україну. Дуже добре горять, з пилком. Але й в інші місяці теж не жевріють.

ЖОВТЕНЬ.

Названий так, бо жовто в очах ворогам стало від червоних променів революції.

У Гітлера навіть жовч розлилася від люті. Баба Палажка (з нами партизанить) каже, що він лікує ту жовч янтарем і вошами. Та дарма.

Тобі, гаде, жовтіти, нам — майоріти. Так прирекла історія.

ЛИСТОПАД.

Пада листя з дерев, пада німець, підстрелений снайпером, пада румун на коліна — проситься в полон. Пада у німців віра в фюрера. Вони з жахом зазирають у майбутнє: невже ще одна зима? Ще нові січень і лютий?..

ГРУДЕНЬ.

Земля мерзне, у груддя береться. Коли могилу для забитих німців копають, земля аж дзвенить. Дні стають довшими, бо Варвара ніч увірвала. Стають ріки. Святі Сава і Микола їдуть у партизани. Микола нам мости мостить. Сава йому гвозді гострить.

Оце й все. А, проте, ці примітки, можуть, як то кажуть, поламатися... Все від Червоної Армії та від нас з вами залежить.

Гордій СМІШКА.

НОВІ ІЛЮСТРАЦІЇ ДО ОПОВІДАНЬ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО

«Сміх».

«Коні не винні».

«В дорозі».

«Він іде».

В Греції шириться партизанський рух. Один з партизанських загонів діє в районі гори Олімп. Штаб загону міститься десь у районі Парнаса. (3 газет).

Як відомо, грецька гора Олімп здавна була постійною резиденцією стародавніх богів. Тут мала свою дачу красуня Венера, тут жила і сліпа богиня правосуддя Феміда, і червононосий, завжди веселий бог вина й горілки Бахус; на схилах гори гралися пустотливі амури і купідони. В оливкових галях вічно юна Аврора призначала щоранкове побачення чарівному красуню Аполону. Тонконога Діана, богиня мисливства, ганяла по тій горі за козами.

Старий Зевес дивився з батьківською посмішкою на ту мирну жизнь підвладних йому богів і боженят, і радів. Інколи під дощ він погримував з гори громами і метав з очей блискавиці, бо це ж була його основна професія (він мав звання громовержця 6-го розряду), а решту днів Зевес проводив за картами. Любив старий пограти в дурника з Марсом, богом війни, якому так само нічого було робити.

Так йшли роки, сторіччя. І раптом все пішло шкереберть. Десь узялася війна, та яка війна! На мирну Грецію насунула зза Дунаю дика орда закованих у залізо германців.

Саме на горі Олімп відбулася одна з найвеличезніших битв, якої ще не знала історія Греції.

Спокій богів був порушений.

В будиночок Венери потрапила бомба. Кілька амурів і купідонів були постріляні німцями з автоматів.

Бахус з переляку сховався у бочку спід вина і сидів там, як з похмілля. Якийсь німець пограбував сліпу Феміду. Він видер з її рук терези і послав їх у подарунок своїй фрау в Німеччину. Віковічна резиденція богів була розгромлена і пограбована.

Старий Зевес не стерпів такої наруги. Уночі він скликав богів на таємну нараду.

— Помстимось!

Тієї ж ночі купідони порозносили олімпійцям листівки.

«Всі на війну проти Гітлера і його банди. Жодного бога, який би не взяв у руки автомат чи гранату!».

Командиром об'єднаного партизанського загону олімпійських богів Зевес призначив Марса, якого з того часу на Олімпі почали звати «товариш ЕМ».

Наступного дня відбувся парад збройних сил. Всі боги понадівали на свої світлі хитони і туніки бомби, гранати і кулеметні стрічки.

Один лише бог моря зеленобородий Посейдон прийшов з тризубом. Він заявив, що цими тройчаками йому найкраще боротись з німецькими підводними човнами. Продовбає днище і перекине човен догори черевом. Червононосий Бахус озброївся пляшками спід випитого вина, в які він поналивав бензин. Його призначили командиром проти-танкового заслону.

Парад приймав Зевес.

— Друзі мої!—схвильовано почав Зевес. —Лютий ворог залляв кров'ю нашу Елладу. Вогнем і мечем йде він по всій землі. Та йому вже мало землі, він зазіхає на небо. Ви бачили, що зробив цей антихрист з нашим Олімпом. Він руйнує храми, на священних жертвениках гріє сосиски. Сутани наших жреців рве на онучі. Боги, відкиньмо на якийсь час нашу святість, мирні настрої. Зійдемо на землю, як смертні, і допоможемо народам навести на ній порядок.

Незабаром з Греції до Берліна почали надходити тривожні чутки. Геббельс намагався через мікрофон хоч трохи розвіяти песимістичні настрої:

— Арійці! Без паніки!—белькотав він.—Ще не все втрачено. Ми покажемо богам, як встрявати у земні діла. Раз небо пішло проти нас — ми покличемо собі в союзники пекло. Арійці! Завтра ж фіюер відряджає в пекло Ріббентропа складати договір з чортами.

Та ця інформація Геббельса про союз з чортами мало заспокоїла німців. По всій Німеччині ширилася страшна чутка.

«Боги воюють!»

Юрій МОКРІЄВ.

МУКИ ЄФРЕЙТОРА

(Ще про тотальну мобілізацію в Німеччині)

Малюнок В. Литвиненка.

В ШКОЛІ

— Як тобі не соромно, Стьопо? Я сказала, щоб ти підкреслив дієслова, а ти підкреслюєш слово «фашист». Хіба «фашист» дієслово?

— Дієслово.

— Але ж дієслова змінюються в часі. Який же, по-твоєму, час «фашист»?

— Теперішній.

— А як буде в минулому?

— Ублюдок.

— А в майбутньому часі?

— Покійник.

НЕОБЕРЕЖНЕ ВИЗНАННЯ

— Фрау Берта, що з вами, ви плачете?... — стурбовано питали дружину штурмовика Ганса сусідки.

— Горе мені, горе мені!. Ганс розлюбив мене. Ось лист.

Фрау Берта показала лист, де було написано:

«Присягаюсь, що люблю тебе. Це така ж правда, як та, що ми виграємо війну».

ДЕФИЦИТНА СПЕЦІАЛЬНІСТЬ

— Наша спеціальність найдефіцитніша на фронті, — похвалявся німецький артилерист піхотинцеві. — Нас просто на шматки рвуть.

— Та ну?

— Йй-бо... Вчора радянська міна розірвала на шматки увесь наш гарматний розкот. Уцілів лише я один...

ВІРНА ПРИКМЕТА

Зустрічаються двоє німців.

— Скажіть, герр Шульц, ви брали участь у добровільних пожертвуваннях для нашої армії?

— Так, але звідки ви про це дізнались?!

— Та у вас же не вистачає одного ока і підбита щелепа.

ОБ'ЯВИ

Вийшов з друку і поступив у продаж

**ПЕРШИЙ І ОСТАННІЙ
ТОМ СПОГАДІВ**

відомого африканського драпсмена фон Ромеля:

**«ВІД ЄГІПТА ДО
МИСУ БОН».**

Ціна три огляди у базарний день.

ШУКАЮ МІСЦЕ лакузи в губернаторському домі.

ЗГОДЕН ВІЙХАТИ на Вкраїну.

Берлін, Шинок «Уламки розбитого вщент». Спитати гетьмана Скоропадського.

ЗА ВІЛЬНУ ПОЛЬЩУ!

Радянський уряд задовольнив клопотання «Союзу польських патріотів у СРСР» про формування на території СРСР польської дивізії імені Тадеуша Костюшка.

Малюнок В. Щеглова.

**ТАДЕУШ КОСТЮШКО.—Будь вірним солдатом Республіки!
Доля батьківщини в твоїх руках.**

НОВІ ТЕРИКОНИ В КРАСНОДОНІ

Малюнок Б. Фрідкіна.

— Тепер, коли породу викинули, і вугольок на-гора пішов.